

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН“
виносить: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границею:
на цілий рік: зі щоденною ви-
силкою 7 доларів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тижні 6 до-
лярів або 12 рублів; з висилкою
що сутоти 5 доларів або 10 руб.
Поодиноке число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний днівник.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милості і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска“. — З Русланових псальмів М. Шашкевича.

Байдужність чи маловаженість?*)

Ми чомусь то не любимо малих діл. Малих в розумінні і пониманні нашім. Як нівні гігантісти і Геркулі ми бажаємо в одному мити внеманіципувати ся і одним кроком велита, одним замахом дійти до віднови вітчизни та поставити наш 30-мільйоновий народ на рівні поруч із всіма іншими визвольними, високо просвіченими і культурними народами.

З так високою і святою ідеєю як відбудова вітчизни не дасть ся ніяк погодити праця над малими ділами. Се зовсім зрозуміле! Ми боїмо ся, щоб на малих ділах не змарнувати часу, не знищити енергії, не ослабити запалу, бо тоді... тоді, коли час в товаристві науки та поступу принесе з собою і подасть іншим народам здобутки культури, нас застане неприготованими і як неприготованих обмізе.

Щоби отже не лишити ся поза границями того, чого від кожного новітно вихованого нацона вимагає нинішній дух часу та поступ і культура, ми не журамо ся малими ділами, а випружуємо всі наші мязи, мозок і віладовуємо всю нашу житву енергією на те, щоб народові здобути від разу всі права, які єму що правда по божому і людському праву таки валежать ся.

Йдемо сьміло до борби і се гарно.

Пригадаймо собі лише, кілько то енергії вужила наша суспільність, а більше що наша академічна молодіж від хвилі голосової сецесії з львівського університету до нинішнього дня задля здобуття собі рідного університету? Або кілько то віч, парад, зборів, маніфестацій відбуло ся, кілько листків, брошур обле-

*) Звертаємо бачність нашої суспільності на сі цінні замітки, щоби попри великих діл народні і культурні не забувала також на малі, які творять підвальні до великої народної будівлі. — Ред.

3 нагоди Тарасових свят.

Недавні то часи, як поклонники Тараса тайком збиралі ся на поминки дорогою поета. За містом, в напів розваленій хаті, або на піддашу, в студеній, неопаленій комінатці, при зачинених дверах і дошками забитих вікнах шепотом говорило ся палкі, мов огонь, поетові слова. І були тоді тайні сходини по дібні до збораць перших християн у римських підземелях, бо так, як там висів над зібраними жорстокий меч карі, і як в катакомбах, виходило ся з них більшим на душі і племенінішим в серці.

Якже далекі ми нині від того високого настрою!

Передімно стара, груба книжка; листовий, пожовклив папір і не друк, тільки письмо; почерк кількох рук.. Що? — Поезії Тараса Шевченка, переписани протягом однієї ночі, рукою моєgo батька і ще кількох іго товаришів в мурах духовної семінарії у Львові з одинокого примірника „Кобзаря“, видання Кожанчикова, який туди попав і який на другу дінину треба було дальнє пустити.

Якже богато говорить тая книжка!.. Може жива ще котра в тих руках, що її писали

тіло наш народ, кілько вкінці розправ і процесів політичних переведено, заки народ одержав 4-іменне виборче право до парламенту і вислав там з тяжкою бідою 28 своїх мішанців-послів? Або кілько то сотиків і корон посыпало ся на здвигнене українського, народного театру у Львові, того огнища-святыни української музи і штуки?

А тепер — чи не зняв ся український народ до сьмилого лету? Чи ж не залопотів може не дужими ще і невипробованими в лету крилами та таки, чи не попробував своїх сил, щоб дістати ся до сонця-науки? Хоч тімаві хмари, хоч леди і гори заступали єму дорогу, він як гураган зірвав ся і мимо заспор і твердих законів став сам стелити вигідні гнізда для своїх молодих локолів і показувати їм дорогу до скарбниці знання і щастя, а вислід сего відважного лету: девять приватних укр. гімназій.

I т. д., і т. д. самі многозначучі, ідейні, велики діла.

Щасть Боже, молодому, енергічному народові в сьмилому леті!.. можна радісно скрикнути, коби не реальне жите, яке всякий оклик радості чи троїмфа таки на місци стлумлює.

Там... під сонцем, високо, понад шилями неботичних гір, в країні мрій, фантазій і щастя може гарно, може принадно, весело, солодко і мило, як хто мав дужі крила і може літати, але на долині, на „дні житя“ лишило ся таки буденне, сре, немилосерне, зло-відже жите, якому якому — але нам доконче треба приглядутись, не вільної на хвильку від него відривати ся, ні за него забувати, бо оно у нашого нацона мимо розвою наук, мимо шаленого розгону сили пари і електрики таки страшне і грізне, а чому? Бо не любимо малих діл, які в житю народа грають по найбільшій часті велику роль.

Примір: Загально звісною річию є, як у нас підносить ся в часописах день за днем кліч, щоб ми для витворення інтелігенції висилили як найбільше число дітей до середніх

шкіл. Для того кличу основано свої власні гімназії, бурси, повстають стипендії, одним словом суспільність дбає за ту частину своєї молодежі, якіє вже вже трактує та сама суспільність ту дітству, що не може переступити гімназіального порога, а може і ніколи в руці книжки не побачить, бо скорше голод і нужда очі виїсть, чим прийде ся тій школу побачити.

Се загально, а з окрема можна навести тисячі примірів, як лише мав ся діло з народом. Єсть п'ять літ на однім місці і мав я вже час тому твердому житю нашого народа приглянувшись, тому зясую на тім місці те, що найбільше мене діткнуло і вразило.

Умер бідний ремісник-швець і лишив слабосильну, дихавичну вдову з п'ятьма малими дітьми. Як довго жив сам, так все щось заробив. Латав чоботи і латав жите своєї рідині. А як умер, в хату від першого дня залянула нужда і голод. Бідна вдова як довго могла, так довго мила чужі підлоги, шила, прала, прасувала, а як прийшло зимно, перестудила ся і положила си. Діти її огрівали своїм теплом а она виглядала смерти. Довідав ся я о тім, зробив складку, кинув ся до магістрату і як міг, так дбав, щоб діти не стали круглим сиротами. На щастя дітей мати жив, але жите то дуже тверде і безвихідне. А я все думаю, чом тут суспільність не скаже свого слова і не ратує одиниць нещасних від нужди, смерти та неминучих сухіт?

Тамтого року серед самого літа 6-літна дитина втопила ся в млинівці. Прийшов батько і складав корону за покроплене дитини. Я хочу вивідати ся батька близьше, як се стало ся, а він на пів ущасливаний, на пів урадований каже мені: „Не велика шкода, єгомость, слава Богови, що умерло!“

Страшно! Рідний батько, той, що дав дитині жите, не прослезив ся на згадку того, що то жите ради єго байдужності і недогляду пірвала і похлонула вода. І чи може тут бути бесіда о вихованю яким? А в такім разі, чи повинна суспільність дивитись байдужно

на се, чи не повинна подумати о оборонних і ратункових середниках для таких дітей, що живуть без надзору і опіки, а яких батьки хвалять Господа, коли смерть пірві їх діти, хоч би они і потопили ся, хоч би і вогні та дімі подушили ся.

Реклямациі лише неопечатані в вільні від порта. — Оповістки звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надіслані“ 40 сот. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки

Досить хиба буде отсих двох примірів, щоби зрозуміти, що я розумів і до чого я стремів, коли я говорив о малих ділах. Тими на око малими ділами є на мою гадку Захоронки, якими немов би якою густою сітію повинна закинути наш край усі суспільність спільними силами.

Чим суть бурси у вихованю гімназіальні молодежі, тим повинні бути Захоронки у вихованю дітоворі. Се тим конечніше, що в тій хвилі наш народ і наша Церква католицька зашаховані сильно зі сторони схізмофільської навали і всепольської нахабності, отже нам треба заздалегідь від першої молодості і перших літ виховувати молодіж в дусі народнім і релігійним так, щоб она колись станула муром в обороні народних съятощів та найбільшого скарбу душі — віри і щоб о груди ІІ, як о сталь і мур відбились усякі протиародні і прорелігійні вихованці.

Та на виховані домове в такім дусі ми числити не можемо, тим більше, що умі всіх запрятані чим іншим, скорше політиканем (коби бодай розумним), чим мудрим, річевим і релігійним вихованем дітей.

Тепер прецін виховане діти стало маюватись в кругах інтелігенції, а щож говорити о селянстві, о землеробівстві та о ремісничім станові? Се все малі діла... Чи їх лишити? Чи сказать: Нехай буде, як бувало? Хиба ві. Правда — оно гарно буде показати колись культурному чужинцеві на великих здобутках нашої праці і енергії — на університет, як рідне огнище культури і науки, на театр, як на съятощино народної штуки, на гімназії, але коли сей чужинець бистрим оком критика підгляне правдиве жите нашого народа, то сіре, безталанне жите і спитає: „а то що?“ — що тоді відповімо? Чи контраст той не буде

— в просторій, але низкій салі, по береги виповнені розпаленими головами школярів, гудів по порогах Дніпра, скінгіла чайка і високі тони сопранів, мов срібні дзвінки голосили, що „слава не пляже“.

Я декламував „Думи мої“. Пізайшее додавило ся мені нераз говорити всілякі съяточні промови і виголосувати декламації, але жаден в тих виступів не дав мені такого вдоволення, як отсей перший на вечерицях в честь Шевченка в бережанській гімназії.

А кільки ми перед тим проб відбули, кільки нарад, а як то ми до ліса по сочинину їздili, як вінки через цілу ніч пішли, як салюю килимами вбрали — пригадайте собі, дорогі товариші: Сильв, Я. і Соф. Г. і Яр. Г. і ви всі, котрих імен мертвими буквами не хочу наводити, щоб не наскучити читачеві — а повними не съмію.

Гарні то були часи!

* * *

(Дальше буде).

Тараса. Може сей молодечий спомин буде ясним днем серед похмурої осені, може вам осолидить яку гірку хвілю, без котрих в нашім народнім житті так тяжко обйтися ся.

А може пригадають собі той наш славний концерт в честь Шевченка також ті з товарищів, (на щастя їх небогато), що тоді йшли під єго пропором, а нині, нині — не хочу навіть казати. Може пригадають собі і задрожать душою, як дрожить листок, злітаючи з рідної гілячки в придорожне болото і вітхаючи сумно може скажут до себе: „шкода тих гарних хвиль...“

Кілько то було журби, щоб програма концерту випала як найгарніше. І чого в ній не було! А передовсім Вербіцького „Завіщання“ і Лисенка „Буть пороги“ — так неподібні до себе твори і так собі далекі, а прецін та близькі нашему серцю. „Завіщання“ співали вже наші батьки, „Буть пороги“ мабуть вперше тоді залунало по сей бік кордону. Співали ми сей знаменитий твір з супроводом власної гімназіальні оркестри і — як співали! Вражені було дивне, непривичне; таї пісні в наших Бережанах ніхто перед тим не чув. Слови зливали ся з музикою, музика

В. Адамський Дивани. — Портиєри. — Фіранки. — Стори. — Bonne femme. — Матерії мебльові.

Львів, Іншель Жоржа

нас самих бити по лиці? Тому не лишаймо на боці і малих діл. Нехай все стане кличем дня, що лиши хосен приносить нашому народові. А що Захоронка в тій хвилі є угорним каменем в будові вітчизни, тому приготуваймо і громадьмо те камінє, а чим скорше упораємося в тій праці, тим скорше наблизить ся той день щасливий, в якім народ побачить сам „благословений і вольний день“ свого визволення із тімів неволі і зневіри.

З тою то ідеєю і съятою вірою та жаром із огнем в серці беремося до діла в Яворові і намагаємося чим скорше здивити першу в Галичині „Ювілейну Захоронку ім. о. Маркіяна Шашкевича в Яворові“.

о. Ст. Білинський.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і придбувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

Податкова реформа.

(+) Між найважливішими справами, які держава має полагодити, находитися податкова реформа, яка має державі достарчити фінансових засобів на всікі державні і народні потреби. Однак народний парламент не має довго очіти забратися до сеї реформи, яка має принести нові податки, щоби отворити нове жерело доходів. На останку з фінансової комісії проявився знак життя, який нагадує, що в Австро-Угорщині стало заведено нових і висших податків. Посол др. Штайнендер предложив підкомітетові фінансової комісії звіт про поправу краївих фінансів з тим також фінансовий план, яким він сагнув глибоко в кишеню біржевиків а тим способом розрушив спрощене гніздо шершнів, бо інні вже всі герольди рухомого великого капіталу накликають, щоби сей план рішучо відкинути.

Тимчасом др. Штайнендер зробив лише се, що кождий на його місці був би приневолений зробити. Він глядить і бере гропі там, де їх можна найти. Др. Штайнендер бажає країві фінанси основною повинністю і длатого домагається переказати краївим фондам о 28½ мільйона більше, як се наміряє само правительство. Для покриття сеїх квот домагається він нового додаткового податку від дивідендів і тантрем, підвищення рентового податку, нового податку від котовання, висшого податку паробочого і від горівків і цукру. Предкладає він за прикладом Франції податок від котовання, який має принести річно 20 мільйонів корон. Податок сей обчислений на два promille вартості курсу. Державні папери, країві позички і заставні листи мають бути вільні від сего податку. Підвищено емісійної належності акцій на 2%, має принести 6 мільйонів. Рентовий податок має бути для щадничих вкладок в банках подвійний (річний дохід 1 мільйон) а так само мають бути трактовані відсотки від біжучих рахунків (дохід річний 6 мільйонів).

Додатковий податок від дивідендів має бути обчисленний тільки від акційного капіталу а не, як се предлога правительства постановляє, від капіталу і резервів. Грунтова податок має зовсім зовсім припасти в участи країм. Що до горівчаного податку бажає др. Штайнендер переказати країм 60 мільйонів, коли тимчасом правительство бажає признаніти що лише 49 мільйонів. В справі податку від пива противиться др. Штайнендер саму, що до того втягти країві і місцеві додатки від пива. Додатки від пива бажає він застеречи країм. В дійсності що до сеї справи в становищі країв вельми розмаїте і не може бути, як то кажуть, на біті на одній копіті. Краї, де управлюють виноград, зовсім інакше відносяться до податкового додатку від пива, як краї невиноградні.

Так само мають бути підвищені судові належності і податок від цукру.

Звіт вказує також на лихій курс нашої ренти, домагається щощадності в державній управі, якою винагороди за висші видатки на державних урядників, виступають проти будови місцевих земельниць з фінансових причин і додатково засадникою ухвали, на основі якої

висші видатки можуть бути дозволені лише з рівночасним покриттям.

Країм мають отже припасти: з горівчаного податку 60 мільйонів, переказ гропній на школі і здоровні потреби в скількості 28½ мільйона, грунтова податок 26½ мільйона і участь в цукровім податку. За сей переказ країм має бути держава винагороджена податком від котовання в скількості 20 мільйонів, належностю від емісії акцій 6 мільйонів і підвищенням судових належностей, податку від дивідендів, додатковим податком, рентовим і паробочим і т. п.

Се предлога викличе завзяту боротьбу в посолі, палаті, поки буде ухвалена. Однак фінансова нужда країв і держави така велика, а потреби державні і народні такі пильні, що опір був би безуспішний.

„Здорово думаючи під розвагу“.

I.

Наколи в суспільноті стани в незгоді, не в гармонії між собою, там нема добра. Щоби народ став могучим, съвідомим, повинні його стани між собою годити ся, розуміти ся, гармонізувати. Найгіршу шкоду народові приносить той стан, який нахабно загарбувє народну верховладду виключно у свої руки, почиючи рівночасно стан другий, бо понижений стан терпить час якийсь, а після — хтось поволі — підносить пригноблену голову, будить свого духа гідності, став на ноги, та розпочинає завзяту борбу проти верховладдників, наносячи необчислену шкоду їм, собі й загалові народу! Борба становів є для суспільності незвичайно скідливою, бо через ріжнородність агітацій народ баламутить ся, та не знає — куди єму іти! — А борба така — силою річ — бути мусить! — Вік XX. се від усякого поступу, се вік стремління до свободи, до волі, до рівноваження станового. Съвідомо отже й злообі, не культурно й не патріотично поступає сей стан, який не хоче призвати рівного права іншому станові, бо тамтой стан пригноблений, погорджений, почуваючи й себе в гідності людства, — силою факту — мусить вести з верховладдниками борбу о своє достоїнство!

В часах теперішніх нехтовані якогось стану не устоїть ся, бо вік XX. се вік — самосъвідомості — отже й нехтовані мусить війти на послідну точку. Одначе й в ниніших часах є ще „людці“, які силують ся нехтувати людей іншого стану, а через те самі виставляють себе на посміховище, бо через такі їх поступовання виказывають у себе убожество інтелігенції! — Правдиво ображений чоловік, правдиво інтелігентний — не буде ніколи других нехтувати, та легковажити низького становища від себе, щоб він не знати на як високому становищі сидів. Лише т. зв. „псевдоінтелігенти“ будуть виносилися понад інших, та глядіть з горда — „з гори“ — на тих, які не є з їх стану, з їх верстви. І такі люди — в своїй глупенькій і не оправданій, а занадто високомірній амбіції, своїм безактівним поступуванням наносять народові найбільше шкоду через те, що привносять низькі, погордженні ними станові арівати ся до борби проти них, проти сего безглуздого нехтования! — Борба така став завзятою, безоглядною, а через се її скідливою, бож звісно: „де двох чубить ся, там третій користася!“ Наслідок того опісля є таїй, що з такої партійної борби повстає загальна метушна й безладе!

Щоби отже тій борбі не викликавати, повинні станові „високі“, верховладдники, „попустити“ в свого „стану посідання“, та призвати інші, до тепер погорджених станові рівноправними і собі рівнозначними. Доперва, коли станові народні — гармонізують і не викликають борби станові, доперва тоді праця, а всілід за нею й розвиток народу може йти правильною дорогою, одностайною ходою. Одначе може й таке бути, що станові „високі“, „великі“, — „сильні міра сего“, — верховладдники в своїй зарозумілості, в своїм засліпленню не хотять пригнобленим призначати рівноправності, себ то, не хотять „попустити“ зного неоправданого та безправного „стану посідання“, в такому случаї другі станові солідарно виступають проти верховладдників, в обороні пригноблених, покривдженіх! А вже що, як що, але станові безпосередньо в народом звязані, станові, які народ мають

найбільший вплив, станові в народі найважливіші, безуслівно повинні між собою жити зсолідаризовані, в контакті, в згоді! А станові станові в кождій народі є: съяще́нник учитель!

II.

Яку ролью в народі відиграють сі два станові, с. є съяще́нники і учитель, не буду тут доказувати, бо се кождий знає. Згадаю лише стільки, що нема речі, нема справи в селі в кождій родині, о котрій не знає би учитель, чи съяще́нник, нема людини в селі, котрій би сі два люди не дали поради, вказівки, або одним словом нема в народі вікого, хто не входив в стичність з учителем й съяще́нником і на відворот! Можна подумати собі, народ без судів, адвокатів, лікарів (хотя менше), нотарів, інженерів, геометрів і т. д., але не можна подумати „суспільності-народу“ без учителя й съяще́нника! Наколи в „народ“ то вже тим самим повинен тут бути учитель, (котрій би учив, показував) і съяще́нник, (котрій би спрятав релігійні обряди). Сі два станові мають незвичайний вплив на народ.

Повторю тут лише слова одного українського політика, який на однім зібранні сказав: „Вплив й значне учителів й съяще́нників на людів „реальній, природний“, бо походить з „сущі життя“, витворює ся силою факту, а усіх інших осіб й становів сей вплив є „тільки“ демагогічний, котрій доти лише триває, доки народові не отворять ся очі!.. Вплив й значне в народі учителя й съяще́нника є вічний! затеж інших становів „тілько“ часовий!“ Відокотеж з тих слів, що учителство й съяще́нництво має не аби яку силу в народі, отже тим самим сі два станові учителі й съяще́нники є й повинні бути найважливішими станові в кождім народі! А як сказано попередно, жите й розвиток народу лише там іде твердим і прямим шляхом, де сі станові між собою солідарні, згідні! Щоби отже й в Українському народі сей розвиток поступав твердою ходою, прямим шляхом, треба конечно солідарності станові усіх, а в першій мірі треба солідарності і то безуслівної, беззглядної солідарності між учителством а съяще́нництвом. Наколи між українським народом учителство і съяще́нництво не буде йти рівноїжно, не буде поступати солідарно, тоді й розвиток нашого українського народу ще довго буде храмати, що довго буде недомагати.

А як раз в українському народі сі два станові с. є учителі й съяще́нники живуть, доволі часто, чогось то нессолідарно, ба живуть між собою й відносять ся до себе нераз щілком ворожо! Се неприродне, а се треба конечно і безуслівно усунути, та витворити між учителством а съяще́нництвом конечний „*modus vivendi*“!

Як оно буде робити ся, та від чого оно повинно зачати ся, се сподію ся, буде обговорене на стоявочах українських часописів, бо сподію ся, що так важна справа, як засолідаризовані учителів і съяще́нників, жадно мірою не повинно промайнути без відгомону, без розправи! Справа ся повинна бути як найосновніше обговорена, обосторонно і всесторонно, тому то й звертаю ся до всіх Вс. Членів української суспільності, яким не партійне, але всеукраїнське добро на серці, до всіх тих, які здорою думають, взяти участь в розправі на сю тему, а українські часописи чайже не відмовлять місця сїй преважній справі?! Часи настали такі, що справа є конечно, що поминуті не можна, тому й Вс. наставе Учителі, та Вс. Отці духовні не відкладайте сеї справи *ad calendas graecas*, але подумайте над нею тепер, доки час!!!

| Конець буде |

Політичний огляд.

Заграниця.

Шкільне питання в Голяндії. Обі палати послів майже одноголосно згодилися на влучене віроісповідних школів під управу правительства, яке обов'язує ся удержувати їх на державний кошт. До 1905 року опікувало ся і удержувало нідерландське правительство лише безконфесійні школи; аж міністер Чайпер перепер в палаті послів внесок на пособлювання католицьким школам, найперше сумою 6 мільйонів. Конфесійні школи в Голяндії збільшилися ся останніми роками о 2460, а учеників є вже більше як 76 тисяч, майже два рази

більше, як в безвіроісповідних школах. Тому удержані безвіроісповідних школ діялося з кривою для конфесійних школ. Побачило ся правительство, яке опинилося в руках гуманістів і високоосвіченіх людей і витягнуло з фактичного стану річі поспідовності, заспікувавши конфесійним школництвом.

Революційна Росія відживає. Зі всіх більших міст Росії надходять вісти про страйкові демонстрації, що стоять в звязі з трагедією в Ленінграді.

В Київі заповідено на вчера демонстраційні збори робітників за містом. Скоєні гноювані сильні відділи війська. Поліція перевела численні арештовані в трамваях і в самі споєві увеможливила збори. В суботу арештовано в Київі 17 агітаторів жидів, що намовляли до страйку. Під час ревізії найдено у них прокляті „Бунду“.

В Петербурзі переведено минувшої ночі багато домашніх ревізій серед студентів і робітників. Сильні відділи поліції поставлено коло університету і фабрик, щоби не допустити до маніфестацій.

Справа отворення Дарданелів. Віденські днівники згідно доносять, що австро-угорські і німецькі правительства поробило у Порті кроки для отворення Дарданелів.

На се відповідає турецька печать, що турецька міністерська рада рішила отворити Дарданелі аж тоді, коли італійська флота відпливе з архіпелагу. Договори дають Туреччині право підпринимати заряджені для оборони. Остаточне рішення западе на найближчій міністерській раді, яка відбудеться по конференції міністра загорянських справ в амбасадорами.

Пропозиція відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. В середу: руско-кат.: Івана; римо-кат.: Філіпа. — В четвер: руско-кат.: Івана на вет.; римо-кат.: Жигмонта.

— Шевченкове свято в гімназії Сестер Василіянок. Дня 27. квітня відбудеться в пам'ять Шевченка один концерт рано для уч

Особливо „Dziennik polski“ дав себе вже не раз пізнати в своїй оригінальній непевності до Русинів. Таким пізнаємо єго і в актуальній тепер університетській справі.

„Русини — пише „Dziennik polski“ — представляють собі свою акцію інакше. (Очи видно інакше як Поляки, які на думку „Dziennik-a polsk-o-go“ мали вже наукні сили при заложенню львівського університету). Менше о се, що не мають сяк так укваліфікованих професорів; менше о се, що в міжнародній науці авті трох Русинів не відіграє ще як так визначної ролі“ і т. д., а хотять університету.

„Трудно також зрозуміти — пише дальше „Dziennik polski“ — як представляється собі Русини так скоре повстання сего університету. Звідки возьмуться перші професори, хто їх іменоване запрезентуват...“

Та се стара пісня. А наконець де що нового і оригінального.

„Одиноко можливим є представлюване доцентів в без голосу в сенаті, а правителство, коли хоче, може продовжити кредит на їх субвенционоване. Дальше під віякою умовиною не можна згодити ся, щоби сі доценти розпоряджали інститутами нинішнього університету. Польська суспільність не перешкоджає (exemplum „Dziennik-a polsk-o-go“ docet) руским змаганям до здобуття власного університету, але також нема ві причини, ві обовязку до єго аліментовання. Могло булучити ся, що Русини, здобувши тільки а тільки катедр і розпоряджуючи всіма інститутами, сказали би собі: до чорта (sic!) нам новий університет, коли можемо старий загорнути. До сего на віякий случай допустити не можна.“

„Найбільше спірним є також питане що до осідку університету. Русини обстають при Львові, більшість наших (значить: польських) професорів противився се саму. Не супротивляючись так компетентній опіції, в цілому скромностю позволяю собі лише під дискусію піддати питане: Чи не буде гірше, коли руський університет повстане в провінціональній місті, в значній часті і нині вже рускім і через саме своє еставоване в короткім часі зовсім єго зрушить? Пречінь більше відповісти посідає столиця краю, чим Коломия, Станіславів, чи Перемишль і т. д.“

Чи варто з тим всім нолемізувати? Чи треба аж пригадувати, що тверджене, немов би львівський університет при основинах мав кваліфіковані учительські сили, в виссане з пальця? Найзамініше, що „Dziennik polski“ заявляє ся за Львовом, яко місцем осідку укр. університету.

— **Нова шпигунська афера.** В урядових куртах оповідають, що власти мали власті на слід шпигунства в околиці Немирова. В тій цілі вийшов зі Львова слідчий судия др. Згуральський. Цілі і місце єго подорожі в укрядовою тайною.

— **Дальша побіда христ. суспільників у Відні.** Вчера при виборах з другого виборчого кола вибрано 32 христ. суспільників, а лише 2 вільномудрі. Прийде ще до 14 тісніших виборів, в яких стане 9 христ. сусп. проти вільномудрів, 3 проти німецьких пародовців, а 2 проти 2 диких христ. суспільників. — Показує ся остаточно, що Віден ще в католицьких руках на превелике згіршено для лібералів як чужих, так і наших.

— **Величезна пожежа** вибула однішої суботи в селі Стронибабі, в золочівськім повіті. Ратунок був з причини сильного вітру неможливий. Згоріло ціло село; втратувалися лише три хати, які стояли оподалік. Шкоди є дуже великі і були лише в часті обезпечені. Причина пожару невідома.

— **Спростоване.** На засіданні ч. 86.: „На се нехай п. проф. Бирчак буде ласкав доказати свою участі в маніфестації ювілейній в честь М. Шашкевича в церкві на богослужінні, на проповіді патріотичній, на посвяченії пропамятній таблиці або на поході з інтелігентами съвіщениками — то автор допису ч. 64. напевно зложить 50 К“. На се заявляю: в середину церкви ізза натовпу я не міг дістати ся і стояв під церквою аж до відкриття пропамятної таблиці. Бачили мене Вп. Юлій Пелчинський, студент IV. р. прав., скажили ся перед мною від натовпу Вп. Ольга Чапельська, жінка лікаря в Дрогобичі, Вп. Ольга Долинська, дочка пароха з Бродів і Вп. Геня Небиловіч, (інших, що тоді мене бачили, прошу дуже донаести се мені). Відслонення таблиці скінчило ся коло 1. в полудні, о 2-їй місії я вже бути на академії, де мав

промову, по академії мав я поїхати до львівського поїзду (4:50) по тов. д-ра Людкевича і д-ра Волошина, отже на обід остав мені тільки час між 1. а 2., а що мешкаю $1\frac{1}{2}$ км. від ринку, тому о 1. пішов на обід, коло другої вернув на ринок і тут ждав на похід. Коли надійшов, я приглянувся сму, і потім випередив і ждав в „Народнім домі“. Під час промови д-ра Цегельського стояв я біля него. — Ціла справа вийшла отже через мою паскудну привичку, що що дня хочу істи обід, а так було і того критичного дня. Якож зберемо все разом, виходить, що був я отже членом комітету і був присутній при богослужінні, і при відслоненні пам'яткової таблиці і під час промови д-ра Олесницкого і сам промовив на академії і їхав по співаків зі Львова, (задержав мого фіякру коло гімнастичної салі от. Рудницького, бо зателеграфували, що не прийде) і був на концерті.. Чи мимо того всого був в праві сказати дописуватель, що я „втакій навіть маніфестації народній як ювілей Шашкевича не брав чомусь участі, чи не тому, що була она в церкві“ — се оставляю вже йому під осуд. Додам ще, що коли б мене Господь був сотворив таким, що не потребував би істи обід — то був би я і в поході брав уділ — що так однак — на жаль — не є, прошу відповідно до зазиву зложити 50 К в хосен бурсі. Прошу ще й других 50 К зложити, бо дописуватель написав в ч. 64, що „в сиропустну неділю оба настоятелі були на балю“, на се зажадав я съвідків. Жадного съвідка дописуватель однак не подав, що я прилюдно константую. А ще більше: він в друге, бо вже в числі 86, знов написав неправду. Іменно: „Де був в часі балю в неділю сиропустну п. професор Бирчак — не знаю — але ані єго, ані інструктора не було в той час в бурсі, се фактом..“

Однак се знов неправда. Бо день перед тою неділею захорувала в мене дитина. О пів до дванадцяти вночі збудив я учеників Калітчака і Мациора та просив їх, щоби пішли по дра Чапельського і вернули з ним фіякrom. По дванадцятій — десь до пів до другої — був в мене др. Чапельський. Тому в неділю, тверджу се з пояснюю речу чисто не виходив я нікуди ні по відбід, ані вечером. В ч. 64. сказав мимо того дописуватель, що я був тоді на балю, а в ч. 86 знов не знає він, де я був.. а тільки знає, що мене не було дома. Тому в останнє жадаю: або подайте съвідків, що бачили мене в той день поза бурсою, або не застали дома. Хоч знов з цілою рішучістю заявляю, що я не виходив того дня з бурсі, так ніхто і не приходив чужий до неї. Коли же дописуватель таких съвідків не дав, не дав і не даст, то найсам відповість: яку силу має єго слово?! — Так само було неправдою в ч. 64, що „часто“ не має ні мене, ні інструктора в бурсі. Проти сего я виступив і вже в ч. 86. сказано, що се „деколя“. Але є се пятну як неправду. Доказ правди: в 1910. році видрукував я в Записках наук. тов. ім. Шевченка розвідку „Візантійські церковні пісні і Слово о полку Ігоря“, що коштувало мене до двох літ праці. В 1911. р. вінс я подане до фільміду львівського університету з просябою о признанні сеї праці докторскою (Съвідок проф. др. Студицький, що єї рецензував) і став учиться до регорозуму зі стислої фільософії. В тім році зладив я і збирку новель, які, як се оголошено в проспекті Літер. Наук. Вістн., будуть друкувати ся в 1912. р. в Л. Н. В. — З початком 1912. р. здав я 24. січня регорозум зі стислої фільософії, тепер учу ся до другого. Коли же я побіг 20 шкільних годин тижнево зі задачами зладив дві книжки до друку, тай є є здавав регорозум — то чи я той всій час мусів сидіти дома і тижнями не виходити з бурсі — чи міг волочити ся — відповідь оставляю знов самому дописувателеві. Константую тут тільки в цілої рішучістю, що з Віділу бурсі ніхто до бурсі не заходить, а тільки о. Полієвкт Кміть, гімн. катехіт (отже не радикал!) і о. Василь Кунекевич, катехіт вид. школи (також не радикал). I тих людей, одних компетентних, ставлю за съвідків, щоби рішили, чи мене не застають они в бурсі: „часто“, чи „деколя“, чи може тільки — рідко. — Володимир Бирчак.

— **Пласт (скавт).** До багатьох літніх спортив, що мають причинити ся до здоровля шкільної молодіжі, прибув з сим роком ще один — пласт. Сей рід спорту основує ся на ладі військового полевого життя. Пластуни, заосмотрені таблиці скінчило ся коло 1. в полудні, о 2-їй місії я вже бути на академії, де мав

бозного життя, вибирають ся в поле на день-два, самі варять собі харч, ночують в шаторах, віддають ся ріжним спортом, учать ся читати мапи, порозумівати ся знаками на віддалі, а при тім придережують ся строго ладу після військових правильників. Пласт поширив ся вже в західних краях і увінчав ся значними успіхами, бо виробляє також карніс і послух у молодіжі. З заходу прибув до Галичини в минулім році, а сего року приявся між Русинами. Станіславівський „Сокіл“ перший зачав єго управляти, а також у Львові звернено вже на него увагу в кругах рускої гімназійної і академічної молодіжі. Пласт причинить ся не лише до скріплення здоровля молодіжі і вироблення послуху, але і до уморальнення молодіжі, яка у свободіні від школи науки часі, часто з нудьги волочить ся безцільно по місті і виставлена при тім на ріжні покуси. У вільнім полі, на нідрі природи, далеко за містом молодіжі не лише набере фізичної сили, але свободно може учити ся, забравши зі собою шкільні книжки. Пласт зачинає ся у нас приймати аж сего року, дарма, що бувши голова львівського „Сокола“ п. А. Будзиновський вже перед 6—7 літами звертав увагу на сей спорт у Скандинавів і радиав завести єго між нашою молодіжю. Та видно, тоді справа ще не була дозріла.

— **За шпигунство в хосен Росії** засудив стаїславівський суд Ник. і Людвіку Новіцьких на рівнівниці і видалені з границь Австроїї по відсіданню карі. Новіцькі прибули до Галичини в січні с. р. і замешкали в Княгиніні коло Станіславова, звідки уладжували по околиці часті прогулки в шпигунських цілях. Найдений у обжалованіх богатий компромітуючий матеріал, як переписка з київською охороною, которая поручила розслідування всіх важливіших стратегічних точок і гроші, що пересилала охана за надсилені звіти з ревної діяльності сих шпіонів, виказав наглядно, що їх вислали до Галичини київська охана в цілі розслідування многих стратегічних уряджень на разі переважно в околиці Станіславова.

— **Скажені пси у Львові.** На улиці Садівницькій зловив ся вчера скажені пси і покусав п. Л. Зелінського і Юл. Трилівську. Пса досі не відібравано. — **Складки на воздушну флоту.** З Берліна доносять, що там завязав ся комітет, который має заняти ся зібранем народного дару на воздушну флоту. Рішено видати в цілій Німеччині відозву з візванем до складок на річ летничої воєнної і цивільної флоти. Сподіються ся, що з цих складок збереться багато міліонів.

— **Обманство на великих розмірах.** Деякі по-закраєві фірми, головно з Будапешту, видають галицький промисл в підступний і нечесний спосіб. Они продають при помочі купонів тандитні вироби обуви і полотна. Продаж ся веде в сей спосіб: Одна особа купивши купон за відповідну ціну, одержує від фірмиста за післяплатою, в якім находитя ся три купони. Особа та мусить ті купони відпродати трем іншим особам і імена їх подати фірмі. Коли же ті три особи викуплють собі по однім листі, прислані з фірми, тоді доперва перша особа дістає назначений товар. Таку саму процедуру мусить перейти кожда в тих осіб. Значить три особи вишукують вже 9 осіб, слідує 27, даліше 81, потім 243 осіб і т. д.

Розуміється, що одна особа платить за сей товар, пр. черевики, дуже малу ціну. Звичайно такий купон коштує 1 К. Перші власники купонів можуть ще легко їх позбутися ся і дістати дранливий товар, що навіть 1 К не варта, але дальші в тім ланцюку тратять вже свою корону, бо не могутъ найти потрібного числа найвищих людей. Хто не хоче дати ся обманити ся і брати участь в обмані, най не купує тих купонів.

— **Страйк бляхарів у Львові.** Вчера рано вибух у Львові страйк бляхарів. Страйкує понад 100 жідівських робітників. Домагають ся они, як рішили попередного дня на своїх зборах, підвищення плати о 25 прц., продовження обідного відпочинку з одної на півтора години, вікінги гігієнічних уряджень в робітнях.

— **Крізьва ворохобна вязанів.** З Берестя літовського доносять: Коли особовий поїзд, котого оден віз занимали вязані, віхав до тутешньої станиці, кинули ся вязані на дверівці, розоружили їх і стріляючи почали утікати. Між тим надбігла поліційна сторожа, яка здергала утікаючих стрілами, убиваючи 7 вязанів на місці. Покалчених в трех поліцянтів і оден вязані.

— **Жінка судися.** В місті Сінсінаті в Америці сповняє уряд судіж жінка, Мабель Ван Дайк. Є се перший случай в сім краю. Має она право як кождий судия судити, видавати накази арештовані, вироки, словом усе, що належить до судійської влади.

— **Риби-съвічки.** „Oesterr. Fischereizeitung“ подає, що на Аляшії живуть риби, которых уживані в там всіди до осьвітлювання, так як у нас стзаринових съвічиков. Съвічка з сеї риби робить ся дуже звичайним способом. З осушенії риби стягає ся скіру, відтинає голову і съвічка готова. Запалює ся єї від хвоста. Съвічка така горить досить ясно, а мимо сего, що спалює ся протягом години, то таки є дуже дешева, бо съвічкових риб в ріках Аляшки подостатком. Одною з особливих ціків съвічків є се, що її на вітре не згасне.

— **Жертві готівкою** не звільняють нікого від обов'язку жадання купонів Р. Т. П. і уживання товарів з маркою Р. Т. П.

— **Скількість зелізної руди на съвіті.** Тамтогорічний міжнародний геологічний зізд залишив ся у нас приймати аж сего року, дарма, що бувши голова львівського „Сокола“ п. А. Будзиновський вже перед 6—7 літами звертав увагу на с

Літошь села Несторівці (в Зборівщині).

Написав о. Іполит Барвінський
б. приходник сего села.

(Дальше).

По друге, що ремесла, рукоділя і інші зарібки коштують і при традиційній апатії сельського рільника до всякого рода убочного заробковання, при теперішньому усамовленю і вічим неограниченій розбуялості простолюдина не дадуть ся так легко впровадити. По третє, коли би се впроваджено, небавом знов упали і зникнуту мусить, бо заграниці фабричні вироби, зелінцями тамо і бразом спроваджувані докраю рукодільному виробові від себе що до технічної сторони нерівно дозрому і гіршому, не дадуть ся навіть піднести. Доказ того, що у нас промисл не має тепер, як то кажуть, рациї биту, маємо на краївих фабриках, котрі хоч нечисленні не могли остояти ся. Також і по містах наших, де недавно ще процвітали ремесла, а шевці, кравці, кухні, гарбари і тим подібні промисловці доходили до значних маєтків, тепер нужденно животкують а часто переходят і на жебраків.

На закінченні сеї статі додати належить, що селянин Несторівський не йде до жадної промисловості не окаузував ніколи таланту, і охоти, але й в рільництві в сім своїм дідичним заводі че відзначав ся цікавостю і спритом. Він многі літа, коли промисливі села поза проваджували у себе легкі парукінні плуги без чересла, тримав ся свого предвічного, тяжкого і незграбного плужиска, до котрого запрягав 5 і 6 штук худоби а поки ним обернув на скруті і худобу з посторонків повимітував, та цілі статок до походу нарядив, то тамтим легким плугом і коротким можна було до половини ниви дійти. При молоченю, особливо осімнадцяти, ніколи ве вибивав від разу снопів на чисто з зерна так, щоби можна було їх потім просто стрясти, в околосі складати і вязати, але обкалавати цілу до молоченя виклину копу тілько до половини з зерна, а потім стелив при стрясанню знов кождий сніп рохвзяний на тоці, вибивав до решти з зерна, а солому пригорщами збирав, складав, рівняв і в околосі вязав. При роботі словом не мав згляду на час. І для того то в Несторівцях до обмолочення копи осімнадцяти особливо в пору, коли вже коротенький день, треба було глядіти як до війска, зручного і сильного хлопця. Несторівський газда був по-сміховиськем на окolinaх селян особливо в такім Оліїві, або Тростянці, де був поступово відкритий і пікавший народ. Так у всім було все незграбне, і не відповідне, а на дому ріжнородними кілками позбиване і шнурками позвязуване, що треба було дійсно за боки брати ся, подивляючи такий статок. Не менше нездарно і воловато поступає собі при жнивних, пильних роботах в полю, при жатію понакладає купки пашні по пару пригорщиків і ті потім зносить в більшу купку, щоби був сніп. До вязання ніколи не вийде з готовими перевеслами, хотівши ні раз має час їх в домі собі наробити. А при обох роботах снопи так в поєдинці і в такім веладі попокидає, що потім довго мусить бігати, нім їх позносить до полукинка. Одним словом, дивлячи ся на робітника Несторівського, не можна сказати, щоби стояв і не робив, але та робота его так неплодна, що тілько час марнує, і коли би ся его не наганяло і єму не проводило, в певностю би ся скорше день скінчив, як найуміркованіша єму визначена робота. Уеж же то в річкою доказано і кожному знатно, що тілько ріжні сторони руского краю звідували, що Подолянин в найліпшім і найспритнішим робітником, так що селянин рільник, чим далі від Подіїв віддалений, тим в роботі в повільніший і отяжільний, а населењець лісівих сторін, так званій Лісовик, вже до роботи зовсім непридатний.

Просторонь землі або ґрунт у села Несторівці з огляdom на власність.

Просторонь всіго несторівського ґрунту з лісами і пасовиськами складає ся менше більше в 2.000 моргів і ділить ся з огляdom на власність на 3 часті: 1) на ерекціональну або парохіальну посілість зложену в 50 моргів, 2) двірську або табуллярну*, що має менше більше 600 моргів і 3) селянську або русти-

кальну**), що має приблизно 1500 моргів. О посілості ерекціональні буде подібно бісіда в статті о дотації парохії несторівської О двірські то тілько замітне, що ґрунти є, хотя не так скомасовані як н. п. в сусідних Білківцях, де цілій двірський обшар є в однім кавалку, мають тую вартість, що є найближче села положені, отже до управи легкі. Селянська або хлопська посілість після давної системи паньцізняної ділила ся на так звані цілогрунтові або тяглі і на піші***) посілості. Таких тяглих або цілогрунтових посілостей зложених в 20 моргів поля, до котрих пізніше по укінченню спору межі двором а громадою о так звані сіножати, як в горі сказане було, що по 3—4 морги прибуло, числило ся в Несторівцях 70, а ліпших, що мали по 2—3 морги ґрунту, 30, так що в селі всіх домів в двірських хатах і корчмами, в плебанію, дяківкою і школою було № 120. Наставши тут на душпастирі в р. 1866., застав я ще всі цілогрунтові господарства в цілості винявши може одного або на два півґрунти поділені. Нині по 10 заледні добрих літах від того часу так всю подробило ся, що цілогрунтових є ледве 5, півґрунтових 10, а решта тілько в частках по 6, 4 і 2 морги. На однім оноді цілогрунтовим обійстю не рідко є тепер і три хати. Сидять в них два брати і швагер. Кождий з них має жінку і діти, і кождий з них поєднає 4 або 5 моргів. Ренти на 24 моргового ґрунту поділена по моргови або два межі сестри або продана або представлена за довги в чужих руках. Як такий поділ піде так дальше, юно ще в однім поколінні, — а мусить піти — то всю перейде на дідів. Бо що то почати з одним моргом, котрий до того, хто знає, чи буде цілий? Ну є брати, ні лиши!

Для точного зрозуміння причин, спроваджуючих чим раз більше погіршеннє соціально-економічного стану теперішніх господарств рустикальних, памятати належить, що давніше законодавство особливо за часів підданства не позволяло ґрунтів ділити. Найстарший син обіймав по батькові право в поєдані весь ґрунт з будинками і з цілим як живим так і мертвим інвентарем.

Молодшу свою семю відвіновував грішми, а в браку тихже пашнею або худобою. Як близьше поясняти не треба, закон такий існував для того, щоби ґрут від роздроблення охоронити, а посадителя его — як тодішній стиль законодатний виражав — in Steuer und Arbeitskraft zu erhalten. І дійсно такий господар цілогрунтовий, коли юно не був норовитим пияком, або наголовим неробою, без найменшої утяжливості сплачував податки державні, збував роботизни паньцізняни, вивязував ся з данин і повинності до церкви і плебанії, ба і в домі з родиною не здав біди і хоть не робив може запасів, мав однакож все хліб на хліб. Теперішній сьвіт, званій поступовим і премудрим, не признав мудрости давнім установам а новійше законодавство знесло давній устрій ґромад з хлопськими майоратами. При тім аргументовано собі так: Чим більше господарів, тим більше праці і роботи, (бо більше рук і голов), чим більше праці, тим більше капіталу, а чим більше капіталу, тим більше гроша, а чим більше гроша, тим більше добра.

(Дальше буде).

*) Посілість двірська для того зове ся табуллярно, бо у Львові в осібній уряд званій табулля (Landtafel), де всі посілості двірські що до просторонні землі і єї рода, приходів з ґрунту, млинів, ставів, корчм, як також тягарів суть записані.

**) Селянська або хлопська посілість для відрізнення від двірської або панської для того звала ся рустикально, бо давніше посадитель єї мусів своему панові (dominus) — звідси тогож посілість звала ся домінікально — паньшину т. є. роботизну для пана і на домівіальних ґрунтах відробляти, а не міг без позволення тогож пана здати до ужитку ґрунту опустити; був отже до него так скажавши: привязаний, glebae seu ruri adscriptus — і для того називав ся „rusticanus“ а єго ґрут рустикальний.

***) Піша посілість для того, бо єї посадитель паньшину юно пішо (н. пр. молотити, жати, косити) відробляв, де тяглий, то потягом (се в возом до снопів, гною або плугом) робив.

Свящ. др. Яків Гурка (Górka) в Тарнові видав слідуючі твори:

- Cześć Marii czyli o pobudkach i środkach nabożeństwa do Najśw. Maryi Panny. Край 1907. стор. 479. Ціна 4 К.
- Życie św. Anieli Merici i dzieje przez nią założonego zakonu Urszulanek. Стор. 772. Ціна 4 К.
- O. P. Segneri T. J Kazania wielkopostne. Перевід з італійского, II. видане в 2 томах 1906. р. (стор. XXIX. 334+369). Ціна 8 К.
- Bł. X. Jan Maria Vianney, proboszcz z Ars. Kazania niedzielne i świąteczne, перевід з французского в 2 томах (ст. XVI, 503+360). Ціна 8 К.
- Dziewica Orleańska, Błogosł. Joanna d'Arc. Тарнів 1911. р. Стор. XIV+480, з 60 ілюстраціями і топографічною карткою. Ціна 4 К 80 сот.
- Żywot i dzieła B. Holzhausera в ілюстраціями. Тарнів 1908. р. стор. 245. Ціна 3 К 20 сот.

Священикам гр.-кат. обряду дає автор ції твори з 33% опустом і сплатою на рати. Замовляти просто у автора в Тарнові (площа катедральна). 383(3)

Товариство взаємного кредиту

„Джістер“

у Львові, ул. Руска ч. 20.

Телефон ч. 788.

засноване при Товаристві взаємних обезпечень „Дністер“ в р. 1895 на підставі закону о створенненнях з р. 1873.

Одніальність членів обмежена до подвійної висоти уділу.

Цілою Товариства є уділюване кредиту своїм членам рільникам обезпечений в „Дністру“ від більше літ.

Процент від вкладу 4%, без по-тручеви податку рентного.

Вклади приймають і виплачують Каса Дирекції Товариства в годинах урядових, від 8. до 2. год. в полуночі.

Кonto в Шадиці почтовий ч. 35.527.

Кonto жирове в банку австро-угор.

Вкладки щадничі К 3,468.296.—

Уділи членські К 341.275.—

Позички уділені К 3,916.577.—

Канцелярія Товариства отворена перед полуноччю.

до

АМЕРИКИ КАНАДИ

найліпше перевозить

Лінія Кунарда

у ЛЬВОВІ ул. Городецка 99.

Ціна переправи кораблем 220 корон за дорослі особи разом з поголовним податком, а 120 К за дітей понизше 12 літ з погол. подат.

Уважайте на ч. 99.

ВІДІЗД З ПОРТІВ:

Саксонія з Триесту 14. мая.

Панонія з Триесту 25. мая.

З ЛІВЕРПОЛЮ:

Найскоріші і найвеличавіші пароходи на сьвіті:

Люзітанія, дня 18/5, 8/6, 92/6, 27/7.

Мавританія, 11/5, 1/6, 22/7, 13/7.

Поручає ся

Всесеснішому рускому Духовенству до ужитку свого і церков:

Напівник Церковний

(Ігн. Полотюка)

поручений Всесвітл. Митропол. Ординатором.

Половина чистого доходу зі спродажі, призначена на цілі Руского Товариства педагогічного.

Ціна книжки К 3 — оправл. 4 К. Замовлення слати до Канцелярії Руского Товариства педагогічного у Львові, Монацького 12. 376(12)

ЦЕРКОВНА ТОРГОВЛЯ

ДОСТАВА“

Львів, ул. Руска 20, — Станіславів, ул. Смольни 1, Перемишль, Ринок 26.

Удержує найкращий вибір всіх церковних річей, — Злучила найлучших артистів для виготовлення іконостасів, престолів, кивотів і др. Приймає у Львові золочена чаши і всяки направки. Зеднала досі загальні призиання. 366(80cc)

Др. Богдан Барвінський:

Зізд галицького князя Данила з угорським королем Белею IV. в Прешбурзі 1250 р. Історично-критична аналіза. Львів 1901. мала 80 ст. 18. — Ціна 10 сот.

Жигимонт Кейстутович, великий князь Литовско-руський. Історична монографія. Жовква 1905 8° ст. XIV+170. — Ціна 2 К.

Прешбурзький зізд в справі спадщини по Бабенбергах. (Причини до історії великого австрійського бенкірства). Львів 1903. 8° ст. 27.— Ціна 30 с.

Zygmunt Kiejstutowicz, książę starodubski.